

A fénymásoló eljárást mindeddig csaknem kizárólag a rajzmásoláshoz alkalmazták. Mostanában a fénymásolat az irodákat is meghódítja. Mik ennek okai ?

Az egyik az a tény, hogy a fénymásolás gazdaságos. Egy átvilágító pausz DIN A4 formátumban 5 1/2 pfennigbe kerül, ami csak 1/3 - 1/7 része a szokásos irodai másolatokra fordított költségnek. A másik az a tény, hogy az utóbbi években az ammónia nélkül előhívó félnedves fénymásoló készülékek fejlődése erősen előrehaladt. Az eddigi kétségek a "nedves" eljárással szemben többé nem indokoltak. Ebben a szektorban mindenekelőtt az "Océ"-eljárást kell megemlitenünk, mert itt a szagtalan előhívó folyadékot szabadalmi jogilag védett kapillar-bordáshengereken át igen finom elosztásban viszik fel a pauszokra. Ezek a másolatok azonnal használhatók. Az "Océ" irodai fénymásoló készülékek ott állnak, ahol a munkafolyamat megköveteli, mert nincsenek elszívó berendezéshez kötve. A készülékek teljesítménye 150-3000 A4-másolat óránként.

Meg kell említeni, hogy fény át nem eresztő és mindkét oldalon beírt eredeti is másolható ezzel az eljárással. ("Océ"-reflexmásolat)

A diazoanyagok választéka nagy, kaphatók többek között színes papírok kétoldalt érzékenyebbé tett papírok kétoldalas másolatok készítéséhez, légi postapapírok, írásra és javításra alkalmas átlátszó anyagok. (DFW. 12. 1963. 2.no. 72.p.)

A Louisville-i (Amerikai Egyesült Államok) American Printing House for the Blind (Vakok Amerikai Nyomdája) az IBM 709 márkájú elektronikus számítógépet alkalmazza angol szöveg Braille-betűkre való "fordítására". A berendezés átlag 1000 szót ír át percenként. Így kívánja a vállalat az ország 400 000 vakjának olvasási szük-

ségletét kielégíteni, s ezzel a rendelkezésre álló kevés Braille szakembert - aki eddig az átírás fáradságos munkáját végezte - más, nagyobb szellemi erőfeszítést igénylő feladat végzésére felszabadítani. (Libr.J. 89.vol. 1964. 13.no. 2759.p.)

Az University of Chicago Könyvtáros-főiskolájának dékánjává Don R. Swanson 38 éves fizikust, a természetes és a számológép-nyelvek közötti összefüggés és a tudományos tájékoztatás problémáinak szakértőjét nevezték ki. Ő az első természettudós, akit könyvtáros-főiskola vezetésével bíztak meg. (Libr.J. 88. vol. 1963. 3. no. 537-538. p.)

A Council on Library Resources két jelentékeny összegű segílyt nyújtott az ALA-nak. 230 000 dollár az 1959-ben létesített Library Technology Project újabb támogatására szolgál. Ennek keretében a könyvtári berendezések, anyagok és rendszerek tökéletesítése és teljesítmény-szabványok kialakítása folyik. A fenti összegben bennfoglaltatik a 44 232 dollár, ami ugyancsak a Library Technology Project programja keretében kéthavonként megjelenő, mozgó lapokból álló olyan tájékoztató szolgáltatás közzétételére szolgál, amely a könyvtári berendezésekre, anyagokra és műveletekre vonatkozó jelentéseket fog tartalmazni. - A második, 21 600 dollárt kitevő segíly a könyvtári könyvkötések szabványosításának előmozdítását célozza. (CLR Recent Developments, 1964. 138.no. 1-2.p.)

Röviden

Anglia

A Librarian 1960 májusi számában dr. Einbinder kemény kritikában részeseítette az Encyclopaedia Britannica-t. (Ismertettük a K.F. 5.évf. 1960. 10.sz. 34-35.p.) Most Einbinder egész könyvet szentelt a Britannica nimbuszának megtépázására. (The myth of the Britannica - A Britannica mithosza. New York, 1964. 390 p.) A szerzőt a Library Review szemleírója szubjektívnek s rosszhiszeműnek mondja, mert elmarasztaló kritikáját főként az 1958. kiadásra alapozza s csak két fejezete foglalkozik az 1963. kiadással. (Libr. R. 19.vol. 1964. 7.(151).no. 507-508. p.)

**

A londoni National Central Library 47. évi jelentése szerint, 1962/63-ra Woolwich-ban új, nagyszabású épületet létesít, melyben több mint félmillió kötet helyezhető el, a főépület tehermentesítésére.

A jelentés évében tervet vitattak meg a BUCOP-nak negyedévi füzetekkel való folyamatos folytatására és éves és ötéves kumulációk készítésére. E célból azonban hozzá kell látni a World List of Scientific Periodicals-szel való egybeolvasztásához. (Zbl. Bibl. 78.Jg. 1964. 3.no. 183.p.)

Ausztrália

600 diák úgy tiltakozott Melbourneben az Egyetemi Könyvtár katasztrófális anyagi helyzete ellen, hogy egyik este - közvetlenül a könyvtár bezárása előtt - behatolt az épületbe s az egész éjszakát ott töltötte. Hogy el ne unják a tüntetők magukat, szórakoztatásukról egy öttagú zenekar gondoskodott. (Liaison. 1964. Jul. 43.p.)

Brazília

A fennállásának tizedik évfordulóját ünneplő Instituto Brasileiro de Bibliografia e Documentação (Brazil Bibliográfiai és Dokumentációs Intézet) folyóiratának, a Noticias Diversasnak utolsó két száma (2.vol. 1964.2., 3.no.) az alábbi tárgyú cikkeket tartalmazza: 2.no. Az Intézet tudományos dokumentációs tanfolyama: a tanfolyam szabályzata; az eddig rendezett tanfolyamok tárgya, eredménye. 3.no. A latin-amerikai tudományos folyóiratok számbavételére létesült Unesco munkacsoport; a brazil természettudományos és műszaki folyóiratokra vonatkozó tájékoztatás; az Intézet első év-tizede.

India

Indiában, Thaiföldön és Iránban nemzeti nyelvre fordítják a világirodalom több remekművét.

Az indiai Tudományos Akadémia a világirodalom 36 művét lefordíttatja India főbb nyelveire. A lefordításra váró művek között arab, kínai, angol, francia, német, ógörög, olasz, japán, latin, norvég, perzsa, orosz és spanyol nyelvű munkák szerepelnek. Molière vigjátékait, Shakespeare tragédiáit, Machiavelli II Principe című munkáját, továbbá Thukydides A peloponézosi háború története című munkáját, valamint Confucius műveit már közzétették India 12 nyelvén.

A Thaiföldi Nemzeti Unesco-Bizottság Balzac: Goriot apó, Shakespeare: Ahogy tetszik, Andersen Meséi és Lamb: Shakespeare elbeszélések című művét fogja nemzeti nyelven közzétenni.

Iránban Dante Divina Commedia-jának 1959-ben Doré illusztrációival közzétett kiadását fordítják le perzsa nyelvre (Accademie e Biblioteche d'Italia. 32.vol. 1964. 1-2.no. 63.p.)

Jugoszlávia

Az 1963 július 26-i földrengés Skopje Nemzeti és Egyetemi Könyvtárát is teljesen elpusztította. A könyvtár igazgatója arra kérte leveleiben a Kongresszusi Könyvtár vezetőjét, tartsa vissza egyelőre a nekik szánt folyóirat- és könyvküldeményeket, amíg a romok eltakarításával végeznek. Levelében többek között ezeket mondja:

"Ebben a nehéz időszakban minden erőfeszítésünk értékes gyűjteményeink (Macedonica, térkép-ritkaságaink, grafikai és zenei ritkaságaink) s oly nehézségek közepette összegyűjtött könyvállományunk fellelhető része megmentésére irányul. Laboratóriumainkat illetően semmi re-

ményt sem táplálunk: megsemmisültek az épület romjaiban." (L.C.InformB, 22.vol. 1964. 43.no. 580.p.)

**

A szkopjei Macedón Nemzeti és Egyetemi Könyvtár (Jugoszlávia), mely 1963. júliusban teljesen a földrengés áldozata lett, félmilliónál nagyobb állományának csak egy részét tudta megmenteni. A kölcsönvett állományt, mely jelenleg szükségből a földrengéstől sérült épületekben van elhelyezve, az ideiglenes, fémből építendő, 2000 m³-es csarnokokba fogják szállítani. A folyamatos könyvtári munka céljaira kb. 600 m³-es barakokat állítanak majd fel. Az ideiglenes épületek költségeire 175 millió dinár szükséges. A munkákat már megkezdték. A távolabbi jövőre egy kb. 12 500 m²-es területű új épületet terveznek, melynek költségei 1500 millió dinárra tehetők. (Zbl.Bibl. 78.Jg. 1964. 4.no. 245.p.)

Magyarország a külföldi szaksajtóban

Az "Ungheria d'Oggi" című Rómában megjelenő folyóirat 1964. évi 5. számában (55-59.p.) "La biblioteca dell' Accademia ungherese delle scienze" (Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára) címen jelent meg Rózsa Györgynek az MTA Könyvtára igazgatójának cikke. Az eredeti szöveg megtalálható a Könyvtártudományi Szakkönyvtárban is.

**

A Szegedi Egyetemi Könyvtár és a Sachsen-Anhalt-i Egyetemi és Tartományi Könyvtár (Halle) közötti kölcsönös tapasztalatcsere keretében Thea Pätzold és Manfred Langer tudományos könyvtárosok 1964. május 19-29 között Szegeden voltak tanulmányuton. A magyar kollegák által gondosan előkészített programban első helyen egy budapesti tartózkodás

szerepelt, többek között a Széchenyi Könyvtár meglátogatása. A Szegeden töltött napok alatt a vendég könyvtárosoknak alkalmuk nyílt több szegedi könyvtár megtekintésére és a magyar könyvtárügy közelebbi megismerésére. A sok benyomás és ösztönző hatás mellett mindenekelőtt a magyar kollegák lenyűgöző szívélyességét és vendégbarátságát emeli ki a közlemény. (Mitt. Wiss. Bibl. DDR. 2.Jg. 1964. 8. no. 10.p.)

♦♦

A Budapesti Műszaki Egyetem meghívására Gabriele Ith, a Drezdai Egyetemi Könyvtár műszaki-tudományos felvilágosító részlegének vezetője 1964. június 14–28 között a Budapesti Műszaki Egyetem Központi Könyvtárában járt tapasztalatcserén. Alkalma nyílt alaposan tájékozódni a könyvtár technikai felszereléséről. Kiemelendő, hogy a központi könyvtárnak Xerox Rand készüléke van és hogy az évenkénti mintegy 1200 egyetemi előadás kéziratának könyvtári feldolgozására a budapesti Központi Statisztikai Hivatal Hollerith berendezését használhatja.

Frl. Ith felkereste ezenkívül a Széchenyi Könyvtár mellett működő Könyvtártudományi és Módszertani Központot is. Minthogy a KMK-ban sok új munka a kísérletezés stádiumában van és így a szakirodalomban erről még nem lehet olvasni, ez a látogatás különösen értékes volt, mert az ott kapott információk alapján számos párhuzamos munka elkerülhető.

A Technika Házában Frl. Ith-nek alkalma nyílt egy kiállításon egy IBM válogatógép megtekintésére. (Mitt. Wiss. Bibl. DDR. 2.Jg. 1964. 8.no. 102.p.)

♦♦

A budapesti Corvina Kiadó 1963-ban ismét egy sereg magyar irodalmi művet adott ki német fordításban. Megjelent többek közt két kitűnő regény: Aszlányi Károly "Sok hühó Emmiért" (Viel Lärm um Emmi) c. bájos szerelmi története, valamint Kosztolányi Dezső "Édes Anna" (Anna) c. társadalomkritikai regénye, amely egy cseléd-

leányról szól és a Magyar Tanácsköztársaság utáni időben játszódik. (Biblos. 13.Jg. 1964. 3.no. 184.p.)

♦♦

A Zentralblatt für Bibliothekswesen ezévi 9. száma bolgár forrásból (Bibliotekar. Sofia. 1964. 2.no. 50.p.) tizenkét soros hírből felsorolja a magyar Művelődésügyi Minisztérium könyvtártudományi és bibliográfiai kutatási tervének főbb témaköreit. (Zbl. Bibl. 79.Jg. 1964. 9.no. 567.p.)

Német Demokratikus Köztársaság

Az Arbeitsgruppe |Gesellschaftswissenschaftliche| und Allgemeine Auskunfts- und Beratungsstellen (Társadalomtudományi és Általános Felvilágosító és Tanácsadó Intézmények Munkacsoportja) 1963. nov. 14-én |Lipcsében megbeszélést tartott. Tárgya az NDK tudományos könyvtári felvilágosító szolgálatára vonatkozó körkérdés eredménye volt.

Javaslatok hangzottak el az egyenletesebb terhelés és a felvilágosító munka terén való specializálás érdekében és kidolgozták a felvilágosító tevékenység helyesebb nyilvántartásának irányvonalait. A szocializmus és munkásmozgalom története irodalmának központi katalógusa folyamatban lévő munkáiról beszámoló hangzott el. A katalógus jelenleg mintegy 9000 címet ölel fel. Továbbiakban az 1., 2. és 3. Internationale bibliográfiájának tervét tárgyalták meg. (Zbl. Bibl. 78.Jg. 1964. 3.no. 181.p.)

♦♦

Berlinben, a szakszervezetek központi könyvtárában nagyarányú felújító munkálatokat fejeztek be 1964 elején. A munkálatok azzal kezdődtek, hogy archívumot építettek ki a szakszerve-

zeti munka anyagának gyűjtésére és hozzáférhetővé tételére a történeti kutatás számára. Az a terv, hogy a könyvtár eddigi dokumentációs-tájékoztató részlegét a szakszervezeti mozgalommal foglalkozó dokumentációs-tájékoztató központtá szervezik át. (Zbl. Bibl. 78.Jg. 1964. 6.no. 373.p.)

**

A Német Könyvtárszövetség racionalizálási és szabványosítási szakbizottsága 1964. május 1-én tartotta első ülését. Az ülésen az 1964/65-ös munkatervet beszélték meg, egyeztetve azt a Könyvtárépítés, Technikai Fel-szerelés és Berendezés Munkabizottságának munkájával. A szakbizottság többek között tájékozódni kíván a könyvtári és irodai technikai eszközök racionalis felhasználásának lehetőségeiről, a könyvtári és dokumentációs technika nemzetközi szintjéről, és az 1964. februári prágai konferencia határozatainak megfelelően kapcsolatot keres e tárgyban a megfelelő külföldi szervezetekkel.

A szabványosítás területén a Zentralstelle für Standardisierung des Zentralinstitutes für Information und Dokumentation-nal közösen kidolgozott könyvtári és dokumentációs vonatkozó szabványtervezeteket befejezi. További tervek: egységes terminológia kidolgozása a könyvtártechnika területén, tématerv összeállítása könyvtáros utánpótlás képzésére a tudományos és közművelődési könyvtárakban a könyvtártechnika és racionalizálás területén. (Mitt. Wiss. Bibl. DDR 2.Jg. 1964. 7.no. 82.p.)

**

A Tudományos Könyvtárak Tanácsa 1964. május 11-én a Deutsche Staatsbibliothekban tartotta második rendkívüli tanácskozását. A szakbizottságok folyamatban lévő munkáit beszélték meg, különös tekintettel a Német Könyvtárszövetség ujonnan alakult szakbizottságainak tevékenységére. Az alábbi szakbizottságok megszűnnek, illetve működésüket a Könyvtárszövetség illetékes szakbizottsá-

gai veszik át: képzés és továbbképzés, kiadványok kérdései, jogi kérdések, gépesítési és építési kérdések, bibliográfia és dokumentáció, statisztika szakbizottságai, valamint a felvilágosító és tanácsadó intézmények munkacsoportja.

A továbbra is megmaradó szakbizottságok és munkacsoportok munkatervét a tanácskozás néhány kiegészítéssel, illetve változtatással elfogadta. A tanácskozás a Német Könyvtárszövetséggel és a Szakállamtitkársággal való együttműködésre vonatkozó határozatok elfogadásával zárult. (Mitt. Wiss. Bibl. DDR. 2.Jg. 1964. 7. no. 79.p.)

**

1964. május 21-22-én utoljára ült össze a Gothai Tartományi Könyvtárban a Kiadványkérdések Szakbizottsága (Kommission für Publikationsfragen), amelynek feladatait a Német Könyvtárszövetség könyvtártudományi kutatási, kiadvány- és könyvtárpropaganda szakbizottsága veszi át.

Az ülés középpontjában a négy nagy thüringiai könyvtár: a Jénai Egyetemi Könyvtár, a Weimari Thüringiai Tartományi Könyvtár, a Gothai Tartományi Könyvtár és az Erfurti Tudományos Könyvtár publikációs tevékenységének fokozása állt. Ennek megfelelően javasolták a nagykönyvtárak állományában lévő értékes régi irodalomnak a sajtó útján való propagálását, a könyvtáros kollegáknak a könyvtártudomány egyes ágaira való specializálódásának elősegítését és recenziós tevékenységüknek a Zentralblatt utján való aktivizálását. (Mitt. Wiss. Bibl. DDR. 2.Jg. 1964. 8.no. 94-95.p.)

**

A Német Könyvtárszövetség tervezési és statisztikai szakbizottsága 1964. május 28-án a Drezdai Műszaki Egyetem Könyvtárában tartotta első alakuló ülését. Az 1964/65-ös munkaterv főbb pontjai: 1. kimutatás összeállítása az NDK főfoglalkozású könyvtáros által vezetett könyvtárainról; 2. szak-

vélemény kidolgozása az NDK valamennyi könyvtárára érvényes egységes statisztikai adatszolgáltatás lehetőségeiről; 3. bibliográfia összeállítása a tervezéssel és statisztikával kapcsolatos nemzeti és nemzetközi szakirodalomról; 4. a Jahrbuch der Bibliotheken, Archive und Dokumentationsstellen der DDR átalakítása a Német Könyvtárszövetség organumává; 5. szakvélemény kidolgozása a tervezés és statisztika jelenlegi állásáról és távlatairól.

A szakbizottság évenként kétszer ül össze. (Mitt. Wiss. Bibl. DDR 2.Jg. 1964. 7.no. 82-83.p.)

**

A Német Tudományos Akadémia Gazdaságtudományi Intézete, fennállása 10 évfordulója alkalmából, 1964. június 5-én megbeszélést tartott a társadalomtudományok tájékoztatási és dokumentációs kérdéseiről. A bevezető előadást Wolfgang Seidel tartotta "A gazdaságtudományok dokumentációs rendszerének kiépítése és megszervezése" címen.

Különösen hangsúlyozták a megbeszélésen a könyvtárakkal való együttműködés, a Dokumentationsdienste készítésében szakemberek munkába állításának fontosságát és egységes osztályozási rendszer kidolgozásának sürgős szükségességét. (Mitt.Wiss.Bibl. DDR. 2.Jg. 1964. 7. no. 80.p.)

**

1964. június 8-án Josef Stummvoll, az Osztrák Nemzeti Könyvtár igazgatója látogatást tett a Lipcsei Egyetemi Könyvtárban. Az igazgató meghívására résztvett egy vezetőségi ülésen, amelynek során gazdag tapasztalataiból merítve értékes hozzászólásával segítette a könyvtári gyakorlat akut kérdéseinek megvitatását. Ezenkívül a könyvtár dolgozóinak előadást tartott a tudományos könyvtárak gépesítési kérdéseiről, elsősorban a katalogizálás területén. Rámutatott ennek során a gépesítésnek mind az előnyeire, mind a hátrányaira. Az előadást élénk vita követte. (Mitt.Wiss.Bibl. DDR. 2.Jg. 1964 7.no. 89.p.)

A Berliner Titeldrucke füzetei 1964-től nem jelennek meg többé. Helyette nyomtatott címkártyák szétküldésével erősítik meg a tájékoztató szolgálatot. Az érdekelteknek módjukban áll a kártyákat szakok szerint rendezve, folyamatosan beszerezni. Együttal lényegesen meggyorsul a Deutsche Staatsbibliothek új külföldi beszerzéseiről nyújtott tájékoztatás. (Zbl. Bibl. 78.Jg. 1964. 3.no. 180-181.p.)

**

A drezdai Műszaki Egyetem könyvtárában a folyóirat-olvasóteremben repro-készüléket helyeztek el. Ezzel lehetőséget nyújtottak arra, hogy az olvasók maguk készíthessenek azonnal mikrofilmet az olvasóteremben található olyan irodalomról, mely egyáltalán nem, vagy csak igen rövid időre kölcsönözhető. (Zbl. Bibl. 78.Jg. 1964. 6.no. 372.p.)

**

A lipcsei Deutsche Bücherei 1963. évi összegyarapodása 92 000 kötet, illetve bibliográfiai egység. A könyvtár alapítása óta eddig ez a legmagasabb gyarapodási szám, 18 926 kötettel több az előző évinél. Ezenkívül beszerzett még a könyvtár 12 173 szabványt, 43 000 szabadalmi leírást és 789 grafikát, filmet és hanglemezt. (Zbl.Bibl. 78.Jg. 1964. 4.no. 244.p.)

Német Szövetségi Köztársaság

Bajorország 15 könyvtárának összesen 7 millió kötetnyi állományáról központi katalógus készül mikrofilmen.

A bajor kultuszminisztérium közleménye szerint a müncheni Bayerische Staatsbibliothek 2,2 millió kötetes állományával jelenleg a világ legnagyobb német könyvtára. A könyvespolcok hossza 78 kilométer. A könyvtárhoz az elmúlt évben 408 000 könyvkérés érkezett be, s ennek 90 százalékát a könyvtár állományából tudták kielégíteni.

teni. Az olvasók 70 %-a egyetemi hallgató. Ez a jelenség a Müncheneri Egyetemi Könyvtár sirlalmas állapotával magyarázható. (DFW. 12.Jg. 1963-1964. 6.no. 215.p.)

**

A Volkswagenwerk Alapítvány anyagi támogatásával a hannoveri Niedersächsische Landesbibliothek mellett mintegy 25 000 kötetes állomány-nyal Leibnitz Forschungsbibliothekot állítanak fel. A könyvtár, amely a Leibnitz-kutatás központja lesz, a nagy filozófus művei mellett más olyan 17-18. századi munkákat is tartalmaz, amelyek a kor világnézetét tükrözik. (DFW. 12.Jg. 1963-1964. 6.no. 214.p.)

**

Az NSzK és Nyugat-Berlin üzemi közművelődési könyvtáraiban 1962-ben 1,7 millió dolgozó 1,8 millió kötet könyv között válogatható. A kikölcsozött kötetek száma 6 millió volt. 132 390 kötet új könyvet szereztek be, egy-egy kötet ára átlag 12 DM volt. Az egy személyre eső beszerzési összeg 0,96 DM. A legnagyobb üzemi közművelődési könyvtárnak 87 000, a legkisebbnek 150 kötetes állománya van. Legtöbb az 1000-5000 kötetes könyvtár. (DFW. 12.Jg. 1963-1964. 6.no. 219.p.)

**

A stuttgarter Institut für Auslandsbeziehungen utazási könyvtárát rendezett be, amelyben igyekszik minél több, utazásokról szóló művet összegyűjteni. (DFW. 12.Jg. 1963-1964. 6.no. 216.p.)

**

A Dél-Szászországi Művelődési Minisztérium hat éve kezdte meg un. Dorfgemeinschaftshaus-ok (falusi klubházak) felállítását. 18 ilyen klubház nyílt meg a hat év alatt, további 25 építése folyamatban van, 50 pedig a tervezés stádiumában van. E klubházak

elsősorban kulturális intézmények. Csaknem valamennyinek van könyvtára. Egyes községekben, amelyek eleinte voltakodva szánták rá magukat könyvtárak felállítására, rövidesen meg kellett duplázni az állományt. (DFW. 12.Jg. 1963-1964. 4.no. 134.p.)

**

A Stadt- u. Universitätsbibliothek Frankfurt am Mainban átfogó katalógust készít, mely valamennyi frankfurti ősnyomtatványt, régi és újabb kéziratot és korai nyomtatványt tartalmazni fogja. A katalógus terjedelme előreláthatólag 6 kötet lesz. (Börsenblatt. Frankfurt. 19.Jg. 1963. 2024-2025.p.)

Olaszország

A Biblioteca Hertziana di Roma 1963-ban ünnepelte fennállásának 50. évfordulóját. A könyvtárat - amely a történelmi Zuccari palotában nyert elhelyezést - Henriette Hertz kölni német származású nő alapította. A könyvtár a Hertz, a Frieda Mond és az E. Steinmann magánkönyvtár anyagával kezdte meg működését. Célja: a középkori és modern művészeti tanulmányok művelődésének elősegítése, különös tekintettel Itáliára. Gondozását idővel a Kaiser-Wilhelm-Gesellschaft (mai néven Max-Planck-Gesellschaft) vette át. A könyvtár jelenleg egyike Európa legteljesebb szakkönyvtárainak; állománya kb. 40 000 kötet mű és több mint 70 000 fénykép. A könyvtár adja ki a "Roemische Forschungen" című folyóiratot. (Accademie e Biblioteche d'Italia. 32.vol. 1964. 1-2. no. 63.p.)

A Harvard University emlék-könyvtár építését kezdte el volt hallgatója, John F. Kennedy tiszteletére. A könyvtár neve ez lesz: Kennedy Presidential Library and Museum. Kézirat-állománya nemcsak Kennedy kéziratait fogja tartalmazni, hanem az egész Kennedy-kormányzat rendeleteit, irományait. Így a könyvtár az elhunyt elnök kormányzati időszakára teljes dokumentum-gyűjteményének lesz őrzőhelye. Az épület építkezési költségei előreláthatóan 6 millió dollárra rugnak. Az összeget társadalmi gyűjtés útján teremtik elő. (L.J. 89.vol. 1964. 2. no. 210. p.)

**

A Washington University School of Medicine Shakespeare születésének 400. évfordulója alkalmával "Shakespeare mint orvos" címen kiállítást rendezett. A kiállításon Shakespeare műveinek azok a részei szerepeltek, amelyek orvosi aforizmákat, a közegészségügyre, járványokra, a szemre, fültre, orra, torokra, sebekre, gyógyászatokra és mérgekre, valamint a terheségre vonatkozó megjegyzéseket tartalmaznak. (Library Notes. Washington University School of Medicine. 3.vol. 1964. 7.no. 3.p.)

**

A Német Shakespeare Társaság weimari könyvtára 7400 kötetes tudományos és irodalmi gyűjteménye a legnagyobb az európai kontinens hasonló tárgyú gyűjteményei között. A könyvtár segítségére van a tudósoknak és intézményeknek a kutató munkában. Az 1963-ban ujonnan beszerzett 120 mű között található Gordon Ross Smith "A classified Shakespeare-bibliography 1936-1958" c. műve és egy különösen értékes négykötetes észt Shakespeare-kiadvány, a fordító, G. Meri ajándéka Tallinból. (Eibliothekar. Berlin. 18.Jg. 1964. 4.no. 446.p.)

A kairói El-Azhar Egyetem régi Maghreb Ronak diákszállása könyvtárában a Korán kézirátát fedezték fel. A kézirát kereken 10 000 oldal, szarvasbőrből készült pergamentre írva. Mintegy 1200 éves. A kutatók feltevése szerint Osman, az Iszlám harmadik kalifája tulajdonában lehetett. Akkor találták meg, amikor a 900 évnél is régebb diákszállás könyvtárának állományát az egyiptomi kormány utasítására újra leltározták. A több ezer kötetes könyvtárban 247 régi Korán-kézirat van. (Zbl.Bibl. 78.Jg. 1964. 4.no. 248.p.)

**

Cheng Tou Ming-dinasztiabeli császár (i.u. 1403-1424) uralkodása alatt állították össze az un. Yung Lo Enciklopédiát, ami lényegileg a kínaiak által addig az időpontig ismert valamennyi tudásanyagot tartalmazta. Szerkesztésében és megírásában mintegy 3000 tudós vett részt. Eredeti alakjában az enciklopédia 22,937 címszót tartalmazott. A munka - terjedelme miatt - egyetlen példányban készült. Száz évvel később azonban több mint 100 irnok munkájával egy másolatot is készítettek róla.

Az eredeti példány a Ming-dinasztia utolsó éveiben, 1640 körül, tűzvész áldozata lett. A másolat is sokat szenvedett a későbbi évszázadokban tűzvész és háborús pusztítások folytán. Köteteink száma 800-egynéhányra csökkent; a megmaradt kötetek is szerte szóródtak a világban az Amerikai Egyesült Államok, Japán, Nagybritannia, Németország, a Szovjetunió és Vietnam könyvtárai és magángyűjtői között.

A most közzétett másolat úgy jöhetett létre, hogy Yang Chia-Lo kínai tudós 30 évi munka árán megállapította az enciklopédia maradványainak lelőhelyeit s fotókópiákat készített rólok.

A nyilvántartott 803 kötet máso-

lata 100 kötetes sorozatban jelent meg Taipei-ben. A szerkesztő a mű egy sorozatát a Kongresszusi Könyvtárnak ajándékozta. (L.C.Inform. B. 22. vol. 1963. 43. no.577-578.p.)

**

A Kongresszusi Könyvtár a tókiói Parlamenti Könyvtártól megszerezte annak a koreai bibliográfiának negatív és pozitív mikrofilm-másolatát, amely 1955-ben jelent meg Észak-Kóréában. A mű címe: (angol átirásban) "Choson sojihak Kagwan" (Bevezetés a koreai bibliográfiába). A Yi-dinasztia (1392-1910) alatt közzétett munkákat foglalja egybe ez a koreai nyelven írt első ilyen nemű munka.

A 319 lap terjedelmű kiadvány a következő három részre oszlik: 1. a bibliográfia kommunista társadalomban való jelentőségének elméleti elemzése; 2. a koreai könyvek fejlődése, jelentésük és kiadásuk története, a könyvtárak tevékenysége és funkciói a Yi-dinasztia alatt; 3. Kórea történetére és civilizációjára vonatkozó művek bibliográfiája. A bibliográfiai részben kb. 1100 válogatott mű címe szerepel az alábbi 12 kategória szerinti csoportosításban: bibliográfia, enciklopédikus művek, természettudományok, mezőgazdaság, orvostudomány, jogtudomány, történelem, földrajz, hadtudomány, nyelvészet, irodalom, vallás. A mű szerzői és cím-mutatóval van ellátva. (LC Inform. B. 23.vol. 1964. 25.no.300. p.)

**

A drezdai Deutsche Fotothek, mely a Deutsche Staatsbibliothekhoz tartozik, az 1963. év végén kölcsönképpen átvette a berlini Német Művészeti Akadémia történeti képgyűjteményét: 53 870 képet és 7325 negatívot. Az anyagban 45 000 portré és valamennyi országból régebbi kori épületek, szobrok és festmények képei láthatók. A gyűjtemény szisztematikus rendben áll tudományos célok szolgálatára. Értékes kiegészítése a Deutsche Fotothek eddigi állományának.

A berlini Talajtani Társaság mint-

egy 24 000 kötetből és 20 000 térkép-ből álló állománya, melyet 1947 óta a Deutsche Staatsbibliothek kezel, újra megnyílt a nyilvánosság számára. (Zbl. Bibl. 78.Jg. 1964. 4.no. 243-244.p.)

**

A Deutsche Bücherei Német Könyv- és Kéziratmuzeuma állandó kiállításának első része 1964. január elején megnyílt. A kiállítás a kézirat történetet kezdetétől a római időkig mutatja be. Áttekintést nyújt a könyvformák és a középkori könyvdisztítés, könyvmásolás fejlődéséről és a kéziratok anyagának, kötésének történetéről. (Zbl.Bibl. 78.Jg. 1964. 4.no. 244.p.)

**

A greizi Német Papirmuzeum 1964. január 1-től beolvadt a lipcsei Deutsche Bücherei-be és egyesült a Német Könyv- és Kéziratmuzeummal. Ezáltal összpontosul a papírtörténetre vonatkozó gyűjtő és kutató tevékenység. A Német Papirmuzeum állományát 1964 első felében szállítják Lipcsébe. (Zbl.Bibl. 78.Jg. 1964. 4.no. 244.p.)

**

A magánkézben levő ismert chicagói tudományos könyvtár, a Newberry Library, két és háromnegyed millió dollárt adott a Louis H. Silver-féle ritka könyv- és kéziratgyűjteményért. A kb. 800 darabból álló gyűjtemény angol nyelvű, európai történelmi és irodalmi műveket tartalmaz. Többek között 19 Shakespeare kvarto és 4 folió kiadás, táblanyomatott művek, William Caxton által nyomtatott könyvek, ritka Chaucer-, Lydgate-, Wotton-, Homérosz-, Arisztotelész- és Petrarca kiadások, Cellini-, Michelangelo-, Casanova-kéziratok szerepelnek benne. Az adás-vétel érdekessége, hogy a Newberry Library az utolsó pillanatban ütötte el a gyűjteményt az University of Texas könyvtárának kezérére, amelyik az utóbbi években az Amerikai Egyesült Államok s talán az egész világ legnagyobb ritkakönyv-vásárlásait eszközölte. (Libr.J. 89.voi. 1964. 12.no. 2571.p.)